

Evaluering av Energiloven

13.11.2007

Innspill fra Småkraftforeninga

av

Bjørn Lauritzen, daglig leder

Vi har felles målsetning:

- Bidra til at småkraftpotensialet kan realiseres
- Bidra til at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter kan bli bedriftsøkonomisk lønnsomme for de involverte
- Bidra til rasjonell planlegging, bygging og drift av lokal kraftproduksjon

Dagens dilemmaer

- Nettselskapet kjenner ikke til (alle) reelle utbyggingsplaner
- Utbyggere ukjent med regelverk og konsekvenser
- Småkraftverkene skal innpasses teknisk og økonomisk i en infrastruktur som primært er etablert for å sikre kvalitet og leveringssikkerhet for forbruk
- Regelverket er utformet ut fra at nettet skal forsyne forbrukere og ikke for å sikre mer krafttilgang.

Behov for en ny definisjon av ”samfunnsmessig rasjonelle investeringer”

- I dag: forsyningssikkerhet, negative miljøvirkninger og økonomisk effektivitet
- I morgen: forsyningssikkerhet, positive miljøvirkninger (mindre CO2-utslipp), negative miljøvirkninger, lokal verdiskaping og økonomisk effektivitet.

Nett-tilknytning

- Betydelig flaskehals
- Dagens system er ikke tilpasset en situasjon med mange nye DG-enheter
- Nettselskapenes inntektsrammer blir reduserte ved investeringer i ny leveringskapasitet som er vesentlig større enn lokalt forbruk - dette må endres!
- Løsning: Trekke merkostnader for "produksjonsanlegg" ut av inntektsrammefastsettelsen.
- Høna og egget: NVE gir ikke konsesjon før nettsituasjonen er avklart, mens nettselskapene ikke investerer før konsesjon er gitt.

Nett-tilknytning, forts.

- Fortsatt behov for et klarere skille mellom energikonsern og nettselskap

Nettet er fullt!

- Potensielle småkraftprodusenter får ofte denne beskjeden fra lokalt nettselskap.
- Når er et nett fullt?
- Er det fullt hele tiden?
- Kan man samordne produksjonen?
- Kan magasinkraftverk spare vann når nettet er fullt i flomperioder, og hvor uregulert elvekraft må produsere?
- Forslag til løsning: **Uregulerte elvekraft må prioriteres framfor magasinkraft i de perioder hvor nettet er fullt.**
- Dette praktiseres av energikonsern som har både magasin- og ureg. elvekraft i sin portefølje.
- Samordnet produksjon vil gi størst samfunnsmessig nytte.

Investeringsplikt

- Nettselskapene er lokale monopolister.
- Nettselskapene har som hovedmål å bygge ut og drifte overføringsnett.
- Hensynet til bunnlinje overstyrer alle andre hensyn
- Econ foreslår investeringsplikt som en løsning.

Høgre nettleige for forbruks-kundane, billigare for kraftprodusentane i Austefjordområdet

us
t at
sie.
har
au-
så
om
vert
har
ke-
ne
er
ad-
ilet
det
lot
a
ista
sitt
ile-
var
sa-
ta-
ro-
gå
og
lle
ken
Vi
jul,

- Når det gjeld kraftlina frå Leivdal via Straumshamn til Haugen har denne konsesjon fram til 2016, seier Rune Kiperberg. Han vil peike på kva det medfører at mellom anna fjordspennet frå Bjørneset til Furneset no vil verte rehabilitert.

- Tussa Nett AS er heilt korrekt ein nettmonopolist. Årsaka til at ein har nettmonopolistar er at det ikkje er samfunnsøkonomisk lønnsemd i å bygge opp parallelle kraftnett i Noreg. Eit viktig ansvar vi har som nettmonopolist, er å sjå til at forbrukskundane våre ikkje har ei høgare nettleige enn naudsynt. I samband med dette kan vi nemne at nettleiga hjå Tussa er redusert med 6,87 øre pr. kWh dei siste 2 åra, forklarar Kiperberg som er adm. dir. i Tussa Nett AS. Dette gjer han etter ein artikkel i Møre tysdag 30. oktober. Det vart det gjort kjent at Tussa ikkje fekk sanere kraftlina over Austefjorden.

Konsesjon fram til 2016

- Når det gjeld den omtala kraftlinja frå Leivdal via Straumshamn til Haugen har denne konsesjon

fram til 2016. Etter den tid skal nytteverdien av linja vurderast. Då kraftlinja etter vår vurdering ikkje lenger har ein nytteverdi for forbrukskundane våre i området, vurderte vi å fjerne denne før konsesjonen går ut. Dette mellom anna for å ikkje belaste forbrukskundane våre med meir kostnader enn naudsynt. Regelverket for dette er uklart, men etter signal frå NVE har vi valt å likevel ikkje søkje om løyve til sanering før konsesjonen på nytt skal vurderast i 2016. Dette medfører mellom anna at fjordspennet frå Bjørneset til Furneset no vil verte rehabilitert, seier Kiperberg. - Konsekvensen av dette er at forbrukskundane våre vil få ei høgare nettleige enn naudsynt. Den som får vinsten av dette er kraftprodusentane i Austefjordområdet som med dette får billigare nettilknytning.

Manglande nettkapasitet

- Dette løyser likevel ikkje utfordringane vi har med manglande nettkapasitet for å kunne transportere eventuell ny kraftproduksjon ut frå Austefjordområdet. Dette er utfordringar vi må løyse saman med kraftprodusentane, men utgangspunktet både for oss og NVE er at dette ikkje er kostnader

** Rune Kiperberg*

forbrukskundane skal måtte dekke gjennom høgare nettleige. Kva som skjer etter 2016 vert ei sak å kome attende til. Det vert som kjendt arbeidd med moglege nye kraftlinjer gjennom området vårt, og dette vil kunne få konsekvensar for andre eksisterande kraftlinjer. Dette for å redusere dei samla miljømessige konsekvensane for området vårt mest mogleg, seier Kiperberg.

Planleggingsfasen

- NVE har kartlagt potensialet – hvilke prosjekter ønskes utbygget?
- Nettselskapet planlegger for forbruk, og for aktører som melder seg
- Behov for en plan som omfatter alle utbyggere, med samlet konsekvens for oppgradering av linjenettet

Planlegging – hvordan?

- Legge planleggingen inn i de årlige energiutredningene?
- Forhold til fylkesvise planer for småkraftverk?
- Sikre prioritet for de utbyggere som melder fra om sine planer og bidrar aktivt i planleggingen?

Finansieringsfasen

- En utfordring for utbyggerne og for nettselskap
- Utbygger skal "svare for" sin andel av behov for oppgradering – men ikke andres
- Nettselskapet har ikke formelt ansvar for å utvide nettet for produksjon
- Hvem har ansvaret for å legge til rette for (ny) produksjon
- Svar: Nettselskapene (hvem ellers?)

Finansiering – ansvar?

- Kraftbalansen oppfattes å være et overordnet myndighetsansvar
- Inkludert å legge til rette for rasjonell overføring til markedet
- Naturlig med et fornyet regelverk for
 - Finansiering/forskuttering
 - Egen form for anleggsbidrag for produksjon?
 - Bruk av Enovas virkemidler?

Driftsfasen - konsekvenser

- Ikke økonomiske incentiver for nettselskapene å bygge for produksjon
- "Overdimensjonering" gir lavere effektivitetsscore – og lavere inntekter
- Høyere kostnadsnivå gir også høyere nettariffer for forbrukere

Driftsfasen - utfordringer

- NVE søker tilpasninger av eget regelverk – men vanskelig oppgave (ikke relevant for alle nettselskap)
- Trekke merkostnader for ”produksjonsanlegg” ut av inntektsrammefastsettelsen.
- Direkte støttetiltak/utjevningstiltak gjennom Energifondet?

Økt delegering til kommunene

- Saksbehandlingskapasiteten hos NVE er en flaskehals (340 søknader i kø).
- Grensen for forenklet saksbehandling bør økes til 3 MW anlegg (praksis i dag er opp mot 2 MW).
- Det vil frigjøre kapasitet og NVE kan konsentrere seg om de største småkraftverkene.

Skatt

- Skattes mell i 2008?
- Suboptimaliseringer
- Redusert CO₂-nøytral kraft i markedet
- Redusert bidrag til forsyningssikkerheten
- Redusert lønnsomhet for eksisterende kraftverk
- Reduserte nyetableringer, investeringsgrensen reduseres med min. 50 øre/kWh

Vågen Kraft AS, Austefjorden

Leverer 5000 kW/h til folket
(nok til 800 eneboliger)

Oppstart 24.10.07

